CİNGÖZ RECAİ

TÜTÜNCÜNÜN ÖLÜMÜ

PEYAMİ SAFA
(SERVER BEDİ)

KİBAR SERSERİ SERİSİ
Altıncı Kitap

CİNGÖZ RECAİ

TÜTÜNCÜNÜN ÖLÜMÜ

PEYAMİ SAFA
(SERVER BEDİ)

23388
جون كيرول روبنسن
كيرل سرسرك
نوتونجينك تولومى
ايكنجى سرى
آلتنجى كتاب
ف
ترجمه : سرسرك رمضان
ناشر و طابعى :
اورتاقايه سليمسى
يستانبول
١٩٦٩ - ٢٨٢١
813.314

TÜTÜNCÜNÜN ÖLÜMÜ

KİBAR SERSERİ SERİSİ

İkinci Seri
Altıncı Kitap

Her Kitapta Başlı başına Bir Hikâye Var

Muharriri: Server Bedi

Tâbi ve Naşiri:
Orhaniye Matbaası
İSTANBUL
1342 (1926)

1

Bayezid'deki cinayetin failleri, yakalanmak şöyle dursun, tahmin bile edilemiyordu.

Vaka şöyle cereyan etmiş:

Tütüncü Abbas Efendi, Bayezid'deki evinde yalnız başına oturan bekâr ve zengin bir adamdı. Sabahleyin güneş doğarken evinden çıkar ve akşam üstü yatsı ile beraber evine girer. Sokak kapısını kilitler ve yatar, evinde hiç kimse yoktur. Hizmetlerini fakir bir komşu kadın görür.

Abbas Efendi'nin karısı, çoluğu çocuğu olmadığı gibi, yakın ve uzaktan akrabası da yoktur. Yalnız, ölen kız kardeşinin bir üvey oğlu vardır ki, ayda yılda bir kere Abbas Efendi'ye gelir, iki üç gece kalır, gider. Bu, Mahmut isminde, yirmi sekiz otuz yaşlarında, genç bir adamdır. Komisyonculukla ve tütün işleriyle uğraşarak hayatını kazanır. Mahmut'tan başka akrabası olmayan Abbas Efendi, servetini Osmanlı Bankası'na yatırmıştır.

İşte, bir salı akşamı, Abbas Efendi, yine yatsı ezanına yakın evine gelir, kapılarını kilitler, yatar.

Ertesi gün sabahleyin güneş doğarken evinden çıkması lazım gelirken çıkmaz. Bu hal komşuların nazarı dikkatini celbeder. Abbas Efendi'nin evine gelirler, kapıyı çalarlar, cevap alamazlar. Tabii zabıtaya haber verirler, mahalleliyle birlikte evin kapısı kırılır ve yatak odasına çıkılır. Odada, Abbas Efendi, karyolasının dibin-

de ve yerde yüzükoyun kanlar içinde yatmaktadır. Arkasına saplanan büyük bir bıçak, Abbas Efendi'yi hayatından mahrum etmiştir.

Katil kimdir? Eve nasıl girmiştir? Abbas Efendi'yi nasıl öldürmüştür? Cinayetin sebebi nedir? Hiçbir şey anlaşılamaz.

Abbas Efendi eve geldiği zaman kapılarını kilitlediği malum olduğuna göre, katile kendi eliyle kapıyı açtığını kabul etmek lazım geliyor. O halde katil, maktulün tanıdığı bir adamdır. İlk düşünüşte, akla üvey hemşirezâdesi* Mahmut gelir. Nitekim zabıta, Mahmut'u derhal tevkif ettirerek ifadesini almış, fakat delikanlı, cinayet gecesi Kadıköyü'nde olduğunu derhal ispat etmiştir, Mahmut, o gece, saat yedi buçukta, yemeğini bir Kadıköy lokantasında yemiş, gece yarısından sonra, Kadıköyü'nde maruf bir hükümet adamının evinde misafir kalmıştır. Böyle olunca, katl fiilinin Mahmut tarafından yapılmadığı katiyen anlaşılır.

Öyle ise katil kimdir? Ve bu cinayet niçin yapılmıştır? Para içinse, Abbas Efendi'nin servetini bankada sakladığı ve evinde para bulundurmadığı herkese malumdur; bir düşmanlık eseri ise, Abbas Efendi'nin hiç düşmanı olmadığı ve herkese kendini sevdirdiği de malumdur.

Cinayetin tahkiki, sertaharri memuru Mehmet Rıza'ya havale edildi. Harikulâde bir zekâ ve dirayet sahibi olan bu zabıta memuru, bankalardan seri bir tahkikat yaparak anladı ki, Abbas Efendi, salı günü sabahı, bankadan yirmi bin lira alarak dükkâna getirmiş ve akşamüstü, bu parayı evine götürmüştür.

---

* Kız kardeşinin oğlu

O halde cinayetin para için yapıldığına zerre kadar şüphe etmemek lazım geliyordu.

Yine usta taharri memuru Mehmet Rıza, yatak odasındaki döşemede, kan izlerini takip ederek, yerde bir tahta deliğe vasıl olmuş, kaplamaları söktürerek altında kanlı bir bıçak bulmuştu. Cinayeti işlemeye vasıta olan bu bıçağın sapındaki parmak izlerinin de fotoğrafları alındı.

Mehmet Rıza'nın zekâsı sayesinde, zabıta tahkikatı az çok müspet bir sahaya girmekle beraber, henüz katilin hüviyetini tayin etmekten herkes acizdi.

Bu cinayet, İstanbul halkını çok düşündürdü. Adeta Abbas Efendi'nin katli, bir bilmece imiş gibi çocuklara varıncaya kadar herkesin zihnini günlerce işgal ediyordu.

Gazetelerden biri, bu cinayete ait yazılara şöyle bir başlık koymuştu:

"Bu işte de Cingöz'ün parmağı mı var?"

Hâlbuki Mehmet Rıza, Cingöz Recai'nin katil vakıalarında hiç dahli olmadığını ve bu müthiş serserinin elini kana bulamadığını gayet iyi biliyordu. Cingöz Recai, bütün ömründe bir tavuk bile kesemeyecek kadar kandan iğrenen hatta korkan bir adamdı. Binaenaleyh bu vakada Cingöz'ün parmağını aramaya lüzum görmedi.

Fakat o gazete, bu vakada da Cingöz'ün parmağı olduğunu iddiada ısrar ediyordu. Bu yayın, kibar serserinin pek ziyade canını sıkmış olacak ki, iki gün sonra, gazetelerde şöyle bir mektup neşretti:

"Sabah gazetelerinden bir tanesi, benim Abbas Efendi'nin katli hadisesinde parmağım olduğunu iddia edip duruyor. Herkes bilir ki ben cinayetten nefret ederim. Ömrümde hiçbir insanın ve hiçbir hayvanın

kanına girmedim. Bunu muhterem zabıta erkânımız dahi tasdik ederler. Öyle iken ve durup dururken adi bir cinayete benim ismimi karıştırmaya ne lüzum var? Sonsuz derecede teessüf ediyorum ki, henüz bu çirkin cinayetin failleri, meydana çıkmamıştır. Bana bile merak sardı da, günlerden beri, bu meseleyi düşünüyor ve halletmeye çalışıyorum. Zabıta işlerine benim de biraz aklım erer. Eğer bu işle meşgul olursam, faili enseleyeceğimi umut ediyorum. Muhterem karilere haber veririm ki bu işle meşgul olmaya da karar verdim ve bi-iznillâhi Teâlâ, üstadım ve rakibim Mehmet Rıza Bey'le el ele vererek şu muammayı aydınlatmaya çalışacağım ve bu suretle hem muhterem zabıtamıza, hem de insaniyete büyük bir hizmette bulunmaya muvaffak olacağım. Hırsızlık edilen yirmi bin liradan ne kadarını ele geçirebilirsem, onu da Hilali Ahmer'e teberru edeceğim.

Eğer bu meselede, Mehmet Rıza Bey, bana yardımı kabul etmeyecek olursa, tahkikata yalnız başıma girişerek, evelallah, yine muvaffak olacağım, herkese ve müfteri gazete muharrirlerine de kanaat gelsin ki, Cingöz Recai, zannettikleri gibi adi ve vicdansız bir adam değildir.

Cingöz Recai"

Bu mektubun gazetelerde yayınlanması, İstanbul ahalisini çok eğlendirmişti. Herkes türlü türlü şey söylüyorlardı:

"Bak, Cingöz Recai zabıta memurluğuna başladı."

"Yalandır canım; muhakkak bu işte de parmağı vardır da gizlemeye uğraşıyor."

"Hayır! Cingöz Recai hiç adam öldürmemiştir."

"Öldürmez fakat öldürtür."

"Öldürtmez de."

"Görürüz."

Cingöz'ün mektubu hakkında ne düşündüğünü, arkadaşları, Mehmet Rıza'ya da sormuşlardı.

Zeki sertaharri memuru şu cevabı verdi:

"Ben bu cinayette Cingöz'ün parmağı olmadığını biliyorum."

"Peki... Ne dersin? Cingöz bu işe girse katilleri yakalar mı?"

"Hiç umut etmiyorum. Bir insan ne yapabilirse, ben hepsini yaptım. Katilin hüviyetini tayin etmemize bile imkân olmadı. Yalnız elimizde bir parmak izleri var, o kadar."

"Cingöz mektubunda, seninle teşriki mesai etmek istediğini yazıyor, ona ne dersin?"

"Tabii böyle bir rezaleti katiyen kabul etmem. Onurlu bir adam, bir hırsızla nasıl teşriki mesai edebilir?"

"Doğru ama zabıtaya hizmet etmek arzusunda olduğunu söylüyor."

"Zabıta tarafından aranan bir adamın hizmetine muhtaç değilim."

Mehmet Rıza, polis müdüriyetinde otururken telefon çalmış ve Cingöz Recai'nin sesi, sertaharri memuruna hitap etmişti:

"Merhaba Rızacığım. Ben... Cingöz."

"Sesinden tanıdım."

"Gazetelerdeki mektubumu okudun, tabii."

"Okudum."

"Ne düşündüğünü söyler misin?"

Sertaharri memuru, hiddetle cevap verdi:

"Ne düşüneceğim? Evvela, ben senin gibi adamla çalışmam, bunu zerre kadar aklına getirmene şaştım, kaldım, sen çok budalasın."

"Ever, çok saf kalpliyim, Rıza!"

"Sonra... Seninle beraber çalışsak da ne yapabiliriz? Bu meselede muvaffak olmak imkânı yoktur. Ortada hiçbir delil, hiçbir emare yok. İstediğimiz kadar uğraşalım akıntıya kürek çekeriz."

"Ben öyle düşünmüyorum Rıza. Bu meselede muvaffak olmak imkânı vardır."

"Nasıl vardır?"

"İyi düşünerek."

"Ben çok düşündüm."

"Kâfi derecede düşünmemişsin. Düşünseydin bir ipucu yakalardın."

"Sen yakaladın mı?"

"Yakaladım Rıza."

"Söyle bakalım."

"Benimle beraber çalışacak mısın?"

"Hayır."

"Öyleyse bu işi yalnız bana bırak. Bir hafta sonra katili sana, paraları da Hilali Ahmer'e teslim edeceğim."

Cingöz Recai telefonu kapadı.

Mehmet Rıza, düşünüyordu:

"Yapar mı yapar!" diye mırıldandı.

2

Cingöz Recai, Mehmet Rıza'ya telefon eder etmez işe başlamıştı. Yapacağı işleri gayet iyi biliyordu. O günün akşamı Kadıköyü'ne geçti. Ve bir lokantada yemek yedi.

Cingöz, lokanta müşterilerinin hepsi dağılana kadar orada kalmış ve lokanta sahibiyle konuşmaya başlamıştı.

Ona birçok sualler sordu:

"Tütüncü Abbas Efendi'nin hemşirezadesi, demek ki cinayet gecesi, bu lokantada yemek yedi?"

"Evet beyim... Tanıdığımız bir müşteri değildir... Belki de bizim dükkâna ilk defa gelmiştir... Fakat simasını iyice aklımda tuttum. Savcılıkta karşı karşıya geldiğimiz vakit onu tanımıştım. Cinayet gecesi... yani salı günü akşamı burada idi... Hatta yediği yemekleri bile hatırlıyorum. Bir piliç kızartması getirtmişti de, bayat olduğu için bizimle biraz maraza bile etti. Sonra bir yahni verdik, onu da yarı yarıya yedi. Oradan siması hatırımda iyice kaldı."

"Bu müşteri dükkânınızda iken saat kaçtı?"

"Alafranga yedi... Yediyi yirmi geçe... Nihayet yedi buçuk."

"Yedi buçuktan fazla kalmadığına emin misiniz?"

"Eminim."

"Bunu nasıl hatırlayabiliyorsunuz?"

"Hatırlıyorum beyim... Çünkü ben tam yedi buçukta, Kuşdili'nde bir eve yemek gönderirim. O akşam da piliç kızartması gönderecektim. Fakat bu müşteri kızart-

madan şikâyet edince vazgeçtim, başka et gönderdim. Bundan hatırlıyorum."

"Çok doğru... Fakat bir şey daha öğrenmek istiyorum, bu müşteriniz, o gece yemeğini ağır ağır mı yiyordu? Bilhassa sık sık saatine bakıyor muydu?"

"Yemeğini biraz ağır yiyordu. Daha doğrusu biraz sinirli gibiydi. Sık sık saatine bakmıyordu ama, bir kere bana saatimi sordu: 'Doğru mudur?' dedi. Kendi saatini muayene etti. O kadar."

"Müşteriniz, doğuştan pembe beyaz bir adamdır, fakat o gece burada yemek yerken yüzünde biraz sarılık görmediniz mi?"

"Evet... Yüzü bir tuhaftı doğrusu... Hem sarıca idi... Hem de... Yemek yerken... Kaşını gözünü oynatıyordu, kendi kendine konuşur gibi yapıyordu."

"Tamam."

Lokantacı, Cingöz'ün yüzüne, kılığına kıyafetine dikkatle bakarak dedi ki:

"Çok ince sualler soruyorsunuz beyim. Yoksa... Zatı âliniz... zabıtadan mısınız?"

"Öyle gibi bir şey. Daha doğrusu bu meseleyi çok merak eden bir adamım."

"Evet beyim... Bütün müşterilerimiz, meseleyi gazetede okudukları için beni her gün sorguya çekiyorlar. Fakat bu sorduğunuz şeyleri kimse sormadıydı. Hatta savcılıkta bile bu kadar ince şeyleri sormadılar."

"Hâlbuki bu söylediğiniz şeyler mühimdir."

"Öyle ama beyim... O müşterimiz, geceleyin de burada bir evde yatmış. İstanbul'da değilmiş. Nasıl olur da böyle bir cinayeti yapabilir?"

Cingöz Recai güldü:

"Ee... Dünyada her şey mümkündür... Bir insan, bir gece Kadıköyü'nde bulunur ve yatar da, yine o gece Bayezid'de bir cinayet yapabilir."

"Nasıl olur beyim?"

"İnsan kuş misalidir derler; kanatlanıp uçar!"

Cingöz Recai, daha fazla konuşmaya lüzum görmeyerek lokantadan çıktı ve son vapurla İstanbul'a indi.

Ertesi sabah, Motorcular Cemiyeti kapısından içeriye giriyordu.

Doğrudan doğruya cemiyetin reisini gördü. Onunla odada yalnız kalınca, dedi ki:

"Sizden mühim bir şey öğrenmek istiyorum. Eğer bana hakiki bir malumat verebilirseniz, cemiyetinize derhal bin lira teberru edeceğim."

"Mümkünse derhal beyefendi."

Cingöz Recai, kaşlarını çatarak sordu:

"Haziran'ın dokuzuncu salı günü akşamı, çarşamba gecesi, cemiyetinize mensup motorlardan bir tanesi, Galata'dan yahut Sirkeci'den bir müşteri alarak Kadıköyü'ne taşımış mıdır? Bunu bana süratle öğrenebilir misiniz?"

Motorcular cemiyeti reisi, bir dakika kadar düşündükten sonra:

"Tahkik ettirebilirim."

"Fakat... Tahkikatınız gayet sağlam ve etraflı olmalıdır. Yani, müşterinin boyu, çehresi, kıyafeti, motordaki hali, hatta mümkünse, motorda, motorcuyla ne konuştuğunu bile öğrenmeliyiz."

"Mümkün olan şeylerin hepsini, belki bu söylediklerinizden daha fazlasını öğreniriz beyim."

"Şayet bu motorcu bulunacak olursa, onu buraya çağırtmanız mümkün müdür?"

"Mümkündür efendim."

Reis, odasından çıkarak, on beş dakika kadar kaybolduktan sonra tekrar geldi ve Cingöz'e dedi ki:

"Sirkeci'ye de, Galata'ya da adamlar gönderdim. Kâhyalarla da konuşacaklar. Eğer böyle bir adam varsa derhal buraya gelecek. Yarım saat bekleyeceğiz."

"Hay hay."

Cingöz Recai, denizciliğe ait bahislere çok alakadar olduğu için, cemiyet reisiyle uzun bir sohbete daldılar ve yarım saat müddeti geçirdiler.

Kırk dakika kadar sonra, odadan içeriye, çehresi yanık, gözleri parlayan, kısa boylu ve tıknazca, genç ve dinç bir adam girdi.

İçeriye girer girmez doğruca reisin masası önüne gelerek:

"Reis Bey!" dedi, "çarşamba gecesi ben Sirkeci'den Kadıköyü'ne bir müşteri taşıdım. Emriniz üzerine geldim."

Cemiyet reisi, motorcuya Cingöz'ü gösterdi:

"Beyefendi, sizden bazı izahat almak istiyorlar. Ne sorarlarsa cevap veriniz."

"Baş üstüne beyim."

Motorcu Recai'nin karşısına oturdu. Cingöz, bir iş adamı ciddiyetiyle, motorcuya sualler sormaya başladı:

"Müşteriyi Sirkeci'den saat kaçta aldınız?"

"Dakikalarını ince hatırlamıyorum ama, tam on bir ile on iki arasında olduğunu biliyorum."

"Kadıköyü'ne kaç dakikada gittiniz?"

"Yirmi dakikada, beyim."

"Bu müşteriniz motoru sizden ne vakit tutmuştu?"

"Salı günü sabahı."

"Kaça pazarlık ettiniz?"

"On beş lira istedim, itiraz etmedi."

"Müşterinizin boyu nasıldır?"

"Uzun."

"Başı büyük mü, küçük mü?"

"Büyük."

"Cildi pembe beyaz mı, esmer mi?"

"Pembe beyaz."

"Elbisesi ne renkti?"

"Siyah."

"Yakalığı, boyunbağı, kunduraları, çorapları, yeleği veya pantolonu hakkında bir şey hatırlıyor musunuz?"

"Pek hatırlamıyorum. Fakat siyah da üstü beyaz benekli bir boyunbağı vardı galiba. Ceketi, yeleği, pantolonu siyahtı."

"Motora nasıl bindi? Telaşlı mı görünüyordu?"

"Evet... Çok acele işi varmış gibi telaş ediyordu."

"Oturur oturmaz bir şey söyledi mi?"

Motorcu, hatıratını toplamaya çalışarak, kısa bir sükûttan sonra cevap verdi:

"Ha... evet... oturur oturmaz ve... motor hareket edince: 'Oh! Gidiyoruz!' dedi."

"Yolda hiç konuştunuz mu?"

"Tek tük."

"Ne söylüyordu?"

"Hatırlamıyorum... Durunuz bakayım... Ha... Diyordu ki... Diyordu ki... 'Sen hiç böyle gece yarısı müşteri taşır mısın?' diyordu."

"Ne cevap verdiniz?"

"Böyle gece yarısı pek nadiren müşteri taşıdığımı söyledim. Mesela bir de geçen sene bir aileyi taşıdığımı anlattım."

"Motor Kadıköyü'nde hangi iskeleye yanaştı?"

“Kalamış’a yanaştık.”

“Pekâlâ. Fazla bir şey öğrenmek istemiyorum.”

Cingöz ayağa kalktı ve cüzdanından bin liralık bir banknotu çıkararak cemiyet reisinin masasının üstüne koydu.

Onlar hayret içinde iken, Cingöz Recai, makbuz falan istemeye lüzum görmeden, süratle cemiyetten çıktı.

Caddede yürürken alçak sesle şarkı söylüyordu.

3

Cingöz Recai ile karısı Mebruke, Büyükdere'deki yalılarının rıhtımında, Boğaziçi'nin sisli sabahlarından birini seyrederek konuşuyorlardı.

Cingöz Recai, karısına, Motorcular Cemiyeti'ndeki tahkikatını ve lokantacıyla konuşmalarını anlatmıştı.

Mebruke oldukça hayretle kocasını dinledikten sonra:

"O halde katilin Mahmut olduğu muhakkak."

"Evet, katil Mahmut'tur."

"Senin bu muammayı çözebileceğine hiç ihtimal vermiyordum. Fakat nasıl oldu da Mahmut'tan şüphe ettin?"

"Bu da kolay bir şey Mebruke. Tütüncü Abbas Efendi'nin ölüsü bulunduğu vakit, zabıta, evin her tarafını gayet mükemmel bir surette muayene etti. Benim zabıtamıza çok itimadım vardır. Hatta sana müteaddit defalar söylediğim gibi Türk zabıtası, ecnebi zabıtalarının üstündedir. Bu muayene neticesinde, evin sokak kapısının zorla açılmadığı anlaşıldı."

"Yani?"

"Yani Abbas Efendi, katile kapıyı bizzat açmıştı."

"Doğru."

"Bunun bir ikinci delili de şudur ki, yatak odasında maktul bulunmuştur. Eğer kapı zorla açılsaydı, Abbas Efendi gürültüyü duyarak aşağı kata koşar ve cinayete aşağıda kurban olurdu. Demek ki Abbas Efendi katile kapıyı kendi eliyle açmıştır."

"O halde?"

"O halde, katil Abbas Efendi'nin tanıdığı bir adam olmak lazım gelir."

"Bu da doğru."

"Abbas Efendi'nin tanıdıkları arasında evine daima gidip gelen, hatta misafir kalan bir bu Mahmut vardır. Zabıta ve adliye de bu adamdan şüphe ederek onu sorgu altına aldı. Fakat Mahmut, cinayet gecesi Kadıköyü'nde olduğunu ispat etti. Dedi ki: 'Ben Kadıköyü'nde idim. Akşam yemeğini filan lokantada yedim, sinemaya gittim, gece de filan yerde kaldım.' Yemek yediği lokanta ile kaldığı evin adamları Mahmut'un ifadelerini tasdik ettiler. Yalnız sinema memurları Mahmut'u tanımamışlardı. Bu da biraz tabii görüldü. Lokantacıyla ev sahibinin şehadeti kâfi addedildi."

"Kâfidir zaten."

"Hayır. Kâfi değildir. Dikkat eden olmadı ki, Mahmut, gece yedi buçukta akşam yemeği yemiş, saat yarımda ahbabının evine gitmiştir. Saat yedi buçukla yarım arasında Bayezid'e gidilip gelinemez mi?"

"Nasıl gidip gelir? Vapur yok!"

"Giderken son vapur var. Sekizi çeyrek geçe... Dönüşünde bir motora binemez mi?"

"Pek uzak ihtimal."

"Evet; Fakat tahkiki çok kolay. Ben bunu yaptım. Ve iki dakikada iş meydana çıktı."

Mebruke, basit bir iş olmakla beraber, herkese karanlık bir muamma gibi görünen bu meseleyi halleden kocasına takdir edici bir nazar atarak:

"Aşkolsun!" dedi; "fakat Mahmut'u yakalamak lazım."

Cingöz, karşı sahile hülyalı bir nazar bırakarak cevap veriyordu:

"Artık bu zabıtanın vazifesidir. Fakat eğlendirici bir iş olduğu için, bunu da ben yapmak istiyorum. Mehmet Rıza'ya da vaat ettim."

"Nasıl yapacaksın?"

"Senin yardımına ihtiyacım var, Mebruke."

"Benim yardımıma mı?"

"Evet."

"Ne yapabilirim?"

"Planım şudur: Bugün otomobile bineceğiz. Ben şoförlük edeceğim. Mahmutpaşa'da bir hanın önünde arabayı durduracağız. Mahmut, o handa, bir çorapçının yanında çalışıyor. Öğle yemeğine çıkarken, bizim otomobilin önünden geçmeye mecburdur. Şimdi ne yapabileceğini anladın mı?"

Mebruke şeytani bir tebessümle güldü:

"Evet."

"Bir kere onu buraya getirelim, Her iş bitmiştir. Haydi, kalk, hazırlan. Ben de otomobile benzin koyayım."

***

Saat on bire doğru, Cingöz Recai'yle Mebruke, otomobilleriyle Mahmutpaşa'ya hareket ettiler. Kırk beş dakika sonra hanın önünde bulunuyorlardı.

Otomobili durdurdular.

Mebruke, gayet zarif bir tuvaletle otomobilin içinde ve tek başına oturduğu için, bütün yolcular, etrafına şuh tebessümler dağıtan bu müstesna kadına hasret ve güçlü bir istekle bakarak geçiyorlardı.

Saat on ikiyi on geçe, Mahmut da handan çıkmıştı. Şoför mevkiinde olan Cingöz Recai, Mebruke'nin nazarı

dikkatini celbetmek için, aralarındaki parola mucibince üç defa öksürdü.

Mebruke, başını hafifçe otomobilin penceresinden çıkararak, kaldırımda ağır ağır yürüyen Mahmut'un yüzüne dikkatle baktı.

Mahmut evvela Mebruke'yi görmemişti. Otomobilin hizasına yaklaşınca gözleri bu latif kadının lacivert bakışlarıyla karşılaştı. Delikanlı evvela, Mebruke'nin kendisine niçin bu kadar dikkatle baktığını anlamayarak, biraz duraklamıştı. Sonra, latif kadının gözlerinde şehevi ve şuh bir parıltı, dudaklarında davetkâr bir tebessüm görünce, bütün bütün şaşaladı: Aa... Ne güzel kadın! Ne süslü kadın! Muhteşem kadın! Gülüyor! Tuhaf şey: Gülüyordu, ve adeta, gözleriyle davet ediyor, bu inanılacak şey mi? Mahmut ki, ki işten çıkıyordu; üstü başı perişan, eli yüzü kirliydi; şimdiye kadar kadınların hoşuna gittiğini kendisine temin edecek bir âşıkane muvaffakiyeti de yoktu. Vakıa genç, hatta güzel bir delikanlıydı ama, böyle zengin ve güze bir kadın tarafından davet edilmeyi hatırından bile geçirmezdi. Garip şey!

Fakat, bu sabit bakışla adeta manyetize olmuş gibi adımlarını şaşırdı ve... yürüyemedi.

Mebruke, Mahmut'un bu tereddüdünden ve zaafından çabucak istifade etmek için başını ona doğru uzattı ve şu bahane ile ona hitap etti:

"Affedersiniz... Size bir şey soracağım!" dedi.

Mahmut, sıkılarak ve kızararak, otomobile doğru iki adım atmış ve güç işitilebilir bir sesle:

"Emrediniz!" demişti.

Genç kadın sordu:

"Bu handan çıktığınızı gördüm de... Şey... Bu handa komisyoncu Hasan Tahsin Bey isminde bir zat var mıdır?"

Mahmut, afallayarak düşündü:

"Yoktur..."

"Acaba... bu civarda, başka bir handa, Hasan Tahsin bey yahut… yalnız Tahsin Bey isminde bir komisyoncu biliyor musunuz?"

"Evet... Şurada... Ventura Hanı'nda vardır."

"Nerededir bu han? Lütfen otomobilime biner, bana bu hanı gösterir misiniz?"

Mahmut biraz tereddütten sonra, Mebruke'nin davetini mahcubiyetle kabul ederek otomobile bindi.

Otomobil hareket eder etmez, Mebruke saatine bakarak:

"Aa... dedi; Tahsin Bey de şimdi yemeĞe çıkmıştır, nafile gidiyoruz."

Mahmut, bu sözde kendi aleyhine bir ima mevcut olduğunu zannederek:

"Öyle ise bendeniz ineyim, sizi rahatsız etmeyeyim," dedi.

"Estağfurullah... Size zahmet ediyorum. Fakat... işiniz yoksa... benim evime kadar gidelim, oradan tekrar buraya döneriz. Bir saatten fazla sürmez."

Mebruke bu davette bulunurken, o şuh ve davetkâr bakışlarıyla da Mahmut'u tahrik ediyordu.

Öteki, aç kalmayı çoktan göze aldırarak, mesut bir tavırla:

"Hay hay!., dedi. Sizin için cehenneme kadar bile gitmeye razıyım."

Bu konuşmayı işiten Cingöz Recai, kısık bir kahkaha atmaktan kendini alamamıştı.

Mebruke, otomobil süratle ilerledikçe, arabanın tabii sarsıntılarıyla Mahmut'un üstüne düşüyormuş gibi, ona kuvvetle sokuluyordu.

Mahmut, gökten iner gibi karşısına çıkan bu harikulâde dilber dizin temasıyla mest olarak kendini otomobilin şiltesine bıraktı.

Fakat, yolda giderken, içine garip bir şüphe düşen delikanlı, Mebruke'nin yüzüne bakarak dedi ki:

"Affedersiniz hanımefendi... Davetiniz bana biraz manidar görünüyor... Sebebini sorabilir miyim?"

"Sebebi gayet basit: Hoşuma gittiniz!"

"Ben mi?"

"Siz!"

"Ben kendimde kadınların hoşuna gidecek bir meziyet bulamıyorum."

"Ben buluyorum ya, kâfi."

Hele konuşmanın burasındaki maskaralığın tuhaflığına mukavemet edemeyen Cingöz Recai, bu sefer aşikâr kahkahalarla gülmeye başlamıştı.

Mahmut kızdı ve:

"Terbiyesiz bir şoförünüz var!" dedi.

4

Otomobil, Büyükdere'deki yalının bahçe kapısında durmuştu.

Mebruke, Mahmut'u mükellef bahçeden geçirerek, köşkte, misafir odasına çıkardı ve ona bir sigara ikram ederek"

"Azıcık bana müsaade ediniz. Beş dakikaya kadar gelirim!" dedi.

Mebruke salondan çıktıktan iki dakika sonra, Cingöz Recai, içeriye girdi ve hayretle ayağa kalkan Mahmut'un omuzuna elini koyarak:

"Oturunuz!" dedi. "Ve rüyanızdan uyanınız!"

Mahmut anlamayarak ve karşısındakini tanımayarak Cingöz'ün yüzüne bakıyordu.

Cingöz devam etti:

"Evet... Şimdiye kadar siz bir rüya görüyordunuz. Nereden aklınızdan geçerdi ki, bir gün, yemek yemek için handan çıkacaksınız; İstanbul'un en güzel kadınlarından biri, otomobil içinde sizi evvela gözleriyle, sonra sözleriyle davet edecek; sizden hoşlandığını söyleyerek sizi yalısına kabul edecek! Bütün bunlar harikulâdedir değil mi?"

Mahmut kekeledi:

"Evet."

"Bu bir rüyadır. Sizi otomobiliyle buraya getiren kadının şu ablak yüzünüzden, şu çipil gözlerinizden şu yamalı elbisenizden hoşlanmasına imkân yoktur."

Mahmut, bu sözlerin nereye çıkacağını hiç tahmin etmeden Cingöz'e bakıyordu.

Usta hırsız, Mahmut'un omuzuna kuvvetli bir el vurarak ilave etti.

"Sen bir tuzağa düştün Mahmut Efendi!"

Mahmut, karşısındaki adamın etkili bakışlarını görünce, isminin söylendiğini işitince, bir tuzağa düştüğünü öğrenince, sapsarı kesilerek, kendini müdafaa kastiyle ne yapabileceğini anlamak için etrafına bakındı.

Cingöz Recai, gülerek dedi ki:

"Etrafına hiç bakma. Kurtuluş yoktur. Ben... Cingöz Recai'yim!"

Usta hırsızın ismini milyonlarca işiten, onun harikalarını, vakalarını gazetelerde ve kitaplarda yüzlerce defa okuyan, "Abbas Efendi" meselesindeki mektubunu da gören Mahmut, başına bir yıldırım düşmüş gibi sersemleyerek bakakaldı.

"Elimdesin, Mahmut Efendi, Biraz sonra da adaletin eline geçeceksin."

İlk şaşkınlığından biraz kurtulan Mahmut, kendini müdafaa için bağırdı:

"Ben size ne yaptım? Beni niçin tehdit ediyorsunuz?"

Cingöz, muhatabını hakaret dolu bir nazarla süzerek:

"Sen bana hiçbir şey yapmadın. Fakat sen bir adamı öldürdün!" dedi.

Mahmut, sesini harice işittirmek istiyormuş gibi haykırdı.

"Hayır! Ben adam öldürmedim."

"Bağırma. Burada kıyameti koparsan dışarıdan işitip de seni kurtarmaya gelmezler. Tekrar söylüyorum, Cingöz'ün karşısındasın!"

"Ben adam öldürmedim, adliye beni serbest bıraktı."

"Aleyhte delil bulamadı da, onun için."

"Aleyhimde delil yoktur."

"Vardır."

"Olsaydı serbest bırakılmazdım."

"O zaman yoktu."

"Şimdi de yoktur."

"Şimdi var. Seni Kadıköyü'ne taşıyan motorcuyu bulduk. Parmak izlerin de elimizde. Bu iki delil kâfi."

Mahmut, yakayı ele verdiğini iyice hissedince, kurtulmak için elini arka cebine doğru götürürken Cingöz daha evvel davranarak revolverini çekmiş, muhatabının alnına dayamıştı.

"Kıpırdama."

"Ben mendilimi çıkaracaktım."

"Arka cebinde mendil olmaz."

Muzaffer bir tavırla ilave etti:

"Şimdi... Söyle bana... Paralar nerede?"

"Hangi paralar?"

"Paralar... Para."

"Ne paraları?"

"Ne paraları olduğunu sen biliyorsun."

"Bilmiyorum."

"Dayını öldürdükten sonra aldığın paralar."

"Dayımı ben öldürmedim."

"Kim öldürdü?"

"Bilmiyorum."

"Paralar... İki gözümün bebeği!"

"Bilmiyorum."

Cingöz Recai, Mahmut'un boğazına atılarak, onu pencerenin kenarında koltuğa yatırdı, üstüne çıktı ve

çelikten kuvvetli parmaklarıyla, katilin boynunu ağır ağır sıkarak söyledi:

"Paralar!"

"Bilmiyorum."

Cingöz, parmaklarını biraz daha sıkarak tekrar etti:

"Para... lar!"

"Bilmiyorum."

Müthiş hırsız, parmaklarının tazyikini daha ziyadeleştirerek tekrarladı:

"Pa... ra... lar!"

"Bilmiyorum."

"Dikkat et sersem... Ben adamı öldürmem ama, bir katili öldürebilirim, sana o kadar içerliyorum ki, şimdi boğulursun!"

"Bilmiyorum."

Cingöz Recai, Mahmut'un nefesini bir an kesecek kadar parmaklarını sıkarak:

"Paralar!" dedi.

Yüzü mosmor kesilen Mahmut, inleyerek:

"Bırak... Söyleyeceğim!" dedi.

Cingöz Recai parmaklarını biraz serbest bıraktı. Mahmut kekeledi:

"Parayı yedim."

"Yalan! Bir haftada yirmi bin lira yiyemezsin."

"Hayır!.. Yani... Korkumdan denize attım."

"Haydi oradan miskin! Kimi kandırıyorsun? Karşındakine iyi bak!"

"Denize attım."

Cingöz Recai, rakibiyle fazla mücadele etmeye lüzum görmediği için, Mahmut'un hayatını tehlikede bırakacak kadar parmaklarını sıktı ve:

"Söyle! Yoksa boğuluyorsun!" dedi.

Katilin dudaklarından boğuk bir kelime çıktı:

"Bankada."

Cingöz parmaklarını biraz gevşeterek:

"Hangi bankada?" dedi.

"Fransız bankası Kredi Liyone."

"Kâğıtları nerede?"

"Evde."

"Doğru söyle!"

"Doğru söylüyorum."

"Evin neresinde? Tarif et... Anahtarı da ver. Şimdi adam göndereceğim."

O vakit, katil, hileden tamamıyla umutsuz olarak itiraf etti:

"Cebimde!"

Cingöz Recai, elini Mahmut'un cebine sokarak, cüzdanını çıkardı, bir eliyle cüzdanı masanın üstüne boşalttı. İçinden bin liralık on dokuz kaime ile ufaklıklar çıkmıştı!

Usta hırsız paraları kendi cebine koyarak üç yüz lira kadar teferruatı Mahmut'un cebine koydu:

"Al bu paraları sakla. Hapishanede lazım olur. Ötekileri Hilali Ahmer'e vereceğim. Yine dayının parasından bin lira yemiş oluyorsun. Aptal! İnsan cebinde bu kadar fazla taşır mı?"

"Korktum, bankaya veremedim, evde de bırakamadım."

Bu sözlerden sonra katil, bir baygınlık geçirerek, derin bir uykuya dalmıştı. Bunun sebebi, kendisine biraz evvel Mebruke'nin ikram ettiği uyutucu sigara idi.

***

Cingöz Recai, telefonu açarak, Mehmet Rıza'yı buldu:

"Muhterem Rıza!" dedi. "Katili yakaladım. Cebinden on dokuz bin lira çıkardım. Parayı kalın bir zarfla ve taahhütlü olarak Hilali Ahmer'e gönderiyorum, yirmi bine tamamlamak için bin lira da ben cebimden verdim. Katil, Büyükdere'deki pembe yalıdadır. Memurların oraya gelsinler. Nasıl yakaladığımı sana mektupla bildiriyorum ve delilleri orada bulacaksın. Yalnız... Ben kendimi ele vermemek için dört aydır tatlı tatlı oturduğum yalıdan göç etmeye mecbur kalıyorum. Eşyalar zaten benim değildi. Bu yalıyı döşenmiş olarak tutmuştum. Bavullarımı ve karımı alarak savuşuyorum. Seni sevdiğime inandın ya!

SON

CİNGÖZ RECAİ,

FANTOMALARA,
ARSEN LÜPENLERE TAŞ
ÇIKARAN,

CİN OĞLU CİN,

ÇAPKIN VE KİBAR

BİR İSTANBUL
SERSERİSİDİR.

SERGÜZEŞTLERİNİ
OKURKEN

İNSANIN PARMAĞI
AĞZINDA KALIR.